

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 17

SOUTH BOSTON, MASS., BALANDŽIO (APRIL) 25, 1962

57-TIEŲ METŲ

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.

Since February 9, 1905

Address:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Amerika Atnaujina Atominius Bandymus "Atmosferoje"

Šią savaitę Amerika atnaujina atominių ginklų bandymus atmosferoje; Bandymai vyks Christmas ir Johnston salose; Bus daroma apie 40 visokių bandymų; Daug mokslininkų dalyvauja bandymuose.

Labai nenoriai Amerikos vyriausybė nutarė atnaujinti atominius bandymus atmosferoje (ore) po to, kai rusai pernai rudenį išsprogdino virš 50 atominių ir vandens bombų šiaurėje.

Amerikos vyriausybė siūlė rusams susitarti ir pasirašyti sutartį dėl atominių ginklų bandymų uždraudimo, įrašant į sutartį ir kontrolės veikimą, kad niekas negalėtų kitų apgaulinėti. Rusai atsisakė. Jie yra prieš kontrolę, bet labai norėtų, kad Amerika nuo ginklų bandymų atsisakytų.

Amerikos atominiai bandymai vyks Christmas ir Johnston salose Pacifike, apie 1000 mylių nuo Havajų. Christmas salos priklausė Anglijai ir bandymai ten daromi Anglijai ir Amerikai susitarus.

Bandymuose dalyvauja daug laivų ir virš 11 tūkstančių mokslininkų, technikų, stebėtojų ir karių. Bandymų tikslas yra keleropas: išbandyti, kiek atominiai sprogimai gali sutrukdyti radaro ir kitų elektroninių susisiekimo priemonių veikimą; bus išbandyti povandeniniuose laivuose gabenami atominiai pabūklai; bus bandomi ir ginklai, su kurių pagalba tikimasi apsiginti nuo tolumo skridimo raketų ir jų nešamų bombų.

Amerika turi atominių bombų, kurios dar niekada nebuvo išbandytos. Jos turėtų sprogti, bet tik bandymas pašalins visas abejones.

Prieš Amerikos atominius bandymus girdėti nemažai protestų. Pacifistų ir taikos šalininkų protestai yra suprantami, bet kai veidmainiai Maskvos šalininkai protestuoja, tai yra tik dar viena veidmainystė.

Jungtinės Tautos Gali Bankrutuoti

Jungtinių Tautų gen. sekretorius A. Thant sako, kad didelės tautos gali subankrutinti Jungtinių Tautų organizaciją, jei jos nemokės savo dalies ir JT išdžiūvi įvairioms nepaprastoms išlaidoms dengti.

JT sekretorius iš mandagumo neįvardijo Sovietų Rusijos, kuri Kongo operacijai neduoda nė cento, rusai nieko neduoda nė Vidurinių Rytų (Palestinos) sienų saugojimui. Nemoka savo dalies nė prancūzai su arabais.

Prancūzai Pagavo Genrolą Salan'ą

Pereitą savaitę prancūzų karo policija suėmė buvusį generolą Salan, kuris vadovavo teroristinei "slaptosios armijos organizacijai" ir kurio vardu ta organizacija vykdė terorą prieš arabus ir prieš "išdavikus" europiečius. Neseniai policijai pavyko sugauti ir kitą tos organizacijos vadą, buvusį generolą Jouhaud, kuris dabar jau yra nuteistas mirti.

Generolo Salan areštą nereiškia, kad prancūzų teroristų organizacija Alžerijoje nustos veikti. Bet visgi jai suduotas skaudus psichologinis smūgis. Prancūzijos vyriausybė yra pasiryžusi išvalyti Alžyro ir Orano didmiesčius nuo slaptosios armijos teroristų ir tuose miestuose pradeda sistematišką kratą, miesto dalys yra atitveriamos kariuomenės sargyba ir kiekvienas namas bei visi gyventojai kratomi.

Teroristai Alžyro mieste sekmadienį išsprogdino didelio dienraščio Echo d'Alger spaustuvę ir kitus įrengimus. Sprogimas buvo labai smarkus ir laikraščio spaustuvė visai sunaikinta.

NUTEISTAS MIRTI

Buvęs prancūzų karo aviacijos viršininkas generolas Edmond Jouhaud, prisidėjęs prie Alžerijos slaptosios armijos teroristų, kovo mėnesį buvo suimtas ir vėliau nuteistas mirti po giljotina už maištą ir pabėgimą iš kariuomenės. Čia jį mato iš kalėjimo einant į teismą. Buvęs generolas civiliai apsirengęs.

Prancūzų parasutininkai tydi į kapus slaptosios armijos teroristų nužudytą majorą Marcel Bourgoigne. Jis nužudytas jam grįžtant į namus. Teroristai siekia, kad Alžerijos kraštas liktų Prancūzijos valdžioje, o Prancūzijos vyriausybė sutinka tam frašui duoti nepriklausomybę, jei gyventojai taip nori ir taip nubalsuos.

Ar McLean & Burgess Katalikų Vadai Ir Aukso Lova Nėra Sugrįš į Angliją? Mokyklų Integracija Joks Socializmas

Pereitą savaitę iš Maskvos pasklido žinia, kad 2 anglų diplomatai išdavikai Donald D. MacLean ir Guy Francis Burgess rengiasi važiuoti į Angliją iš Maskvos, kur jie gyveno nuo 1951 metų. Tuodu diplomatai buvo Maskvos šnipai ir kai prieš juos kilo įtarimas, jie pabėgo į Rusiją ir ten tarnavo rusams įvairiose pareigose.

Sako, kad apie jų grįžimą gaudus paleido rusai, gal norėdami nusikratyti tais neberekalingais šnipais. Paskalos apie dviejų judošių grįžimą buvo tiek rimtos, kad anglų policija išėmė teismo įsakymus juos suimti, jei jie drįstų pasirodyti Anglijoje.

Du anglų diplomatai pasidavėliai nusigabeno į Maskvą nemažai visokių paslapčių, ypač MacLean galėjo daug anglų ir amerikiečių paslapčių žinoti, nes jis buvo Anglijos užsienio reikalų ministerijos Amerikos skyriaus vedėjas.

Ar išdavikai grįš ar ne, dabar nėra tikrumo.

Susekti Požeminius A-Sprogimus Negali

Kongreso jungtinė atominės energijos komisija sako, kad iki šiol mokslininkams dar nepavyko susekti požeminių atominių bombų išsprogdinimų. Juos galima pastebėti su seismografu, bet negalima atskirti nuo žemės drebėjimų. Žemės drebėjimai įvyksta labai dažnai ir seismografai juos pastebi, bet ar žemės drebėjimas įvyksta dėl natūralinės priežasties, ar dėl atominės bombos išsprogdinimo, pasakyti dar negalima. Bet esą vilties, kad mokslininkams pasiseks bėgvyje kelių metų išstbulinti būdus požeminius sprogdinimus susekti, bet tai bus ateityje.

Pereitą savaitę New Orleans mieste katalikų arkivyskupas Rummel išmetė iš bažnyčios (ekskomunikavo) 3 katalikus už tai, kad jie priešinosi arkivyskupo įsakymui panaikinti segregaciją parapijinėse mokyklose.

Trys iš bažnyčios išmesti tikintieji yra L. H. Perez, J. G. Ricau ir Mrs. B. J. Galliot. Visi trys ekskomunikacijos neįsigando ir sako, kad ne jie, bet arkivyskupas yra neteisus. Mrs. Galliot net nuėjo prie arkivyskupo namo ir kai jis išėjo į kiemą, ji atsidavė prieš jį ir malavo, kad jis suprastų savo klaidą ir nebegąsdintų žmonių ekskomunikacija! Kiti du išmestieji iš bažnyčios viešai pareiškė, kad arkivyskupas kišasi į švietiskų reikalus, nes integracija ar segregacija nėra bažnyčios kokia nors dogma, bet įpročių reikalas.

Katalikų bažnyčia Georgia, Mississippi ir Alabama valstijose apie savo parapijinių mokyklų integraciją dar visai neužsimena. Kitose valstijose parapijinės mokyklos yra jau integruotos, bet tas buvo padaryta po to, kai aukščiausias šalies teismas segregaciją pasmerkė kaip priešingą konstitucijai.

VEL SIEKIA MĖNULIO

Amerikos mokslininkai šį pirmadienį bando paleisti raketą su įvairiais instrumentais ir televizija į mėnulį. Tai jau ne pirmas bandymas. Senesnieji bandymai prašovė pro šalį, gal šį kartą geriau seksis. Mėnulis dabar yra 229,541 mylia atstu nuo mūsų žemės.

Šią savaitę bus bandomas ir didysis Saturn inžinas, kuris vėliau bus naudojamas raketoms laidyti.

Šią savaitę bus leidžiama bendra anglų ir amerikiečių raketa-satelitas.

Jau rašėme, kad Ghanos vieno ministerio žmona nusipirko Londone paausotą lovą už 8000 dolerių. Ministeris Krobo Edusei pats nuvyko į Londoną ir bandė savo žmoną perkalbėti, kad ji atsisakytų nuo tos iškaštingos lovos, bet veltui.

Ghanos prezidentas ir kono diktatorius nutarė, kad auksinė lova nėra joks papuošalas skurdo krašte ir išmetė iš valdžios pramonės ministerį Edusei. Kartu buvo atimta iš ministerio 200 tūkstančių dolerių verta vila, kurioje jis gyveno, o vilos statytojas italas buvo net išprašytas lauk iš Ghanos, kam stato ministeriams ir kitiems turtingiems žmonėms iškaštingas vilas.

Eksministeris Edusei sako, kad auksinė lova nėra socializmas, o Ghana žada tvarkytis socialistiškai.

Sako, Chruščiovas Tikrai Seka Lenina

Sovietų komunistai dabar labai iškilmingai mini Lenino visokias sukaktuves, tuo stengdamiesi sudaryti žmonėse įspūdį, kad jie yra tikri Lenino mokslo sekėjai. Praeitą savaitę žinomas komunistų propagandistas Iljičev, minint Lenino 92 metų gimimo sukaktuves, plačiai aiškino, kad Chruščiovas yra ištikimas Lenino mokiny ir seka Lenino įsakymus. Girdi, Leninas mokė stiprinti šalies sunkiąją pramonę, nes tik tai užtikrina šalies saugumą ir žmonių gerbuvį.

Tokiais aiškinimais ant seniai mirusio Lenino kupros suverčiama atsakomybė už visokius vis dar žymius trūkumus krašte. Jei Leninas taip "mokė," tai galima ir trims šeimoms viename bute gyventi.

Argentinos Vidaus Tvarka Vis Dar Kryžkelėje

Argentinoj Kariskas Perversmas Dar Nepasibaigė; Kariškai Savo Tarpe Nesutaria, Ką Daryti; Armijos Vadai Nevieningi, Karo Laivynas Remia Silpnesniąją Armijos Dalį; Kas Bus Balandžio 29 ir Gegužės Pirmąją?

Kongo Vadai Žaidžia Apgaulės Žaidimą

Kongo respublikos vadai vis dar "ieško vienybės" ir dar nesutaria su Katangos vadais dėl viso krašto konstitucijos. Apie mėnesį laiko Kongo vyriausybės vadai Adula tarėsi su Katangos Combe dėl krašto suvienijimo. Combe derybų tikslu buvo atvykęs į Leopoldville, šalies sostinę. Derybos buvo nesėkmingos.

Pereitą savaitę Adula derybas nutraukė ir išvyko poilsio. Norėjo namo vykti į Combė, bet Kongo kariuomenė 18 valandų neleido jo lėktuvui skristi, kol pagaliau Jungtinių Tautų kareiviai su sautuvais atidarė lėktuvui kelią ir Combė galėjo išvykti namo. Mat, Combė atvyko derėtis su Kongo vadu su JT garantija, bet Kongo vyriausybė apie tai buvo užmiršusi ir norėjo jį pasiųsti pas Gizengą ar gal ir pas patį Lumumbą.

SEKMADIENĮ VARYSIM LAIKRODŽIUS ATGAL

Kaip kasmet, taip ir šiame, paskutinį sekmadienį balandžio mėnesį prasideda vasaros šviesos taupymo laikas, visi laikrodžiai pavaro mi vieną valandą atgal.

Tą reikia padaryti šeštadienį balandžio 28 d. vakare einant gulti.

DINGO

Vienas New Yorko - New Jersey uostų padugnių vadai Anthony Strolio arba Tony Bender jau kuris laikas kažkur dinga iš Fort Lee, N. J., kur jis gyvena. Policija spėlioja, kad gal jį jo buvę sėbrai gengsteriai pakišo po velėną.

Argentinoje vis dar tęsiasi kariuomenės vadų pradėtas, bet vis neužbaigiamas perversmas. Kariuomenės daliniai pereitą savaitę galė pasirodė mieste ir sklido žinios, kad jie atvyko paremti naująjį prezidentą Guido prieš kitą kariuomenės dalį, kurios vadai griežtai reikalauja, kad prezidentas panaikintų neseniai įvykusių rinkimų ir buvusio diktatoriaus šalininkų neįleistų į jų išrinktas vietas. Bet vėliau atėjo žinios, kad karo laivyno vadai pasisakė už tą kariuomenės dalį, kuri nori griežtų permąnų ir reikalauja, kad visi išrinkti peronistai būtų išmesti iš jų išrinktų vietų, kurių jie dar ir neperėmė.

Balandžio 29 d. ne vėliau prezidentas Guido turėtų paskelbti, kada bus prezidento rinkimai, kaip to reikalauja konstitucija, bet ar jis galės tą padaryti, dar nėra žinoma. Gegužės 1 d. neseniai išrinktieji atstovai, gubernatoriai ir kiti rinkti pareigūnai turi užimti savo vietas, bet ar armija ir karo laivynas sutiks, kad išrinktieji peronistai užimtų vietas?

Argentinos gyvenimas dabartinio metu yra kryžkelėje ir dar neaišku, kaip užsietusios krizės bus išgyventa.

Europos Muitų Unija Ir Anglija Derisi

Bruselyje, Belgijos sostinėje jau seniai eina derybos tarp šešių Europos "bendros rinkos" valstybių ir Anglijos dėl anglų įsijungimo į būsimą Europos muitų uniją. Derybos dar tęsis ilgesnį laiką, bet persilaužymas derybose turi įvykti jau šiomis dienomis.

Anglija derybose nori išgauti ypatingus palengvinimus savo žemės ūkiui, ir Commonwealth kraštams, o dėl to debybos yra painios.

Į būsimą Europos muitų uniją nori dėtis ir kiti Europos kraštai, bet kol visi dar laukia, kaip anglai susitars su šešiomis valstybėmis dėl Anglijos įsijungimo. Europos ūkiską bendruomenę.

Dovanojo Bausmes

Bostono miesto autobusų 8 tarnautojai buvo nuteisti kalėti po 30 dienų už nepaklausimą teismo įsakymo nesterikuoti. Devyni tarnautojai dar turėjo būti nubautsti. Bet kaltininkams atspausčius teismas visas bausmes dovanojo.

Atominiai bandymai

1958 metais Amerika, Anglija ir Sovietų Rusija sutarė nebedaryti atominų ginklų bandymų ir aiškintis dėl sutarties, kuri tokių ginklų bandymus uždraustų visam laikui ir numatytų, kaip tą uždraudimą kontroliuoti. Laitinas susitarimas turėjo būti pradžia visiškam uždraudimo ir kontrolės.

Derybos dėl atominų ginklų bandymų uždraudimo sutarties tęsėsi beveik tris metus ir rusai jas pėnai metais nutraukė, o tuoj po to išsprendino kelias dešimt atominų bombų šiaurėje ir net gyrėsi išbandę galingiausią bombą virš 50 megatonų dydžio. . . Maskvos apgavystė, nesilaikymas susitarimams ir ciniskas pasityčiojimas iš taikos šalininkų visame pasaulyje dar kartą parodė, kad Maskvos diktatūrai negalima pasitikėti. Galima stebėtis, kad toks įrodymas dar buvo reikalingas, nes Maskvos suktdmas ir nesiskaitymas su jais duotais pažadais turėjo, rodos, visiems būti žinomi dalykai, bet buvo pasitikėta ir buvo padarytas "džetleminų susitarimas" nebedaryti atominų ginklų bandymų ir eiti prie pastovaus susitarimo ir kontrolės.

Kai Maskva apgavo žiopus Vakarus, Amerikos prezidentas viešai paskelbė, kad kitos tokios apgavystės nebebus ir Amerika savo saugumo sumetimais, darys atominų ginklų bandymus, kokius ji skaitys reikalinga.

Nūn atėjo laikas tokius bandymus daryti. Amerikos atominiai patūklai jau nugabenti į Pacifiko salas ir po kelių dienų atominų ginklų bandymas turi būti atnaujintas. Tiesa, rusai galėtų dar Amerikos bandymus sulaukyti, jei jie paskutinę valandą sutiktų pasirašyti sutartį dėl tokių ginklų bandymų uždraudimo ir sutiktų su Vakarams priimtina tokio draudimo kontrole. Bet vilties labai maža, kad rusai sutiks tokią sutartį pasirašyti ir dar mažiau vilties, kad Maskva sutiks su kontrole. Maskvos diktatoriai dabar įpratę bet kokią ginklavinę kontrolę vadinti "šnipinėjimu" ir to jie sakosi negalį pakęsti. Kartu rusai kelia triukšmą dėl Amerikos žadamų vykdyti atominų ginklų bandymų ir net grasiina nutraukti dabar Ženevoje vykstančią 17-os valstybių nusiginklavimo konferenciją.

Rusai norėtų pakartoti jų jau išbandytą "triksą", sulaukyti Ameriką nuo atominų ginklų bandymo be sutarties ir be kontrolės, o kai jie vėl pasirašys naujoms bandymams, tada jie vėl turėtų ginklų bandymus darys ir juoksis iš kvailųjų jankių, kurie leidžia save du kartu iš eilės panašiu būdu apgauti. . .

Ginklavinė sritje dabar rimtai prasidėjo naujas tarpas. Jei iki šiolie lenktynės ėjo dėl vis didesnių ir toliau siekiančių raketų ir dėl galingesnių bombų, tai dabar varžytynės vis labiau krypta į apsigynimo ginklus nuo tolimo skridimo raketų. Kas pirmas tokius gynybinius ginklus sugalvos ir jų pasigamins, tas galės užtikrinti savo saugumą ir jei Vakarai pirmieji tokių apsigynimo ginklų pasidirsbtų, pasaulio taika būtų užtikrinta gal ilgesniam laikui. Rusai gyrėsi, kad jie savo atominuose bandymuose pėnai prie Novosja Zemlia išbandė ir apsigynimo ginklus. Taip ar ne, niekas nėra tikras. Bet jei yra nors kiek vilties tokius ginklus patobulinti ir jei tam reikalingi bandymai, tai būtų nedovanotinas apsilaidimas bandymu nedaryti, juoba, kad rusai savo suktumu atpalaidojo ir Amerikai rankas bandymus daryti.

Posūčiai Sovietijos žemės ūkio politikoj

(Tęsinys)
Planingas ūkis

Bolševikų valdoma Rusija savo ūkį planuoja. Ten viskas gaminama "pagal planą", o planus išdirba valdžios pasamdyti specialistai, kurie viską suplanuoja ir numato, kiek kuri dirbtuvė turi pagaminti tokių ar kitokių prekių. Suvarius valstiečius ir kolchozus, žemės ūkis irgi buvo vedamas "planingai". Specialistai iš vieno centro nusprendžia, kiek kokių gėrvbių turi pagaminti žemės ūkis ir paskui atskirams krašto sritims ir net atskiriems kolchozams pranešama, kad jie turi toki tai kiek visokių žemės ūkio produktų pagaminti.

Kolchozams buvo nustatyta, kiek jie turi valdžiai pristatyti jāvų, mėsos ir kitokių gėrvbių kaip mokesčius už valdomą žemę, po to kolchozai turėjo pristatyti valdžiai tam tikra kiekį jāvų ir kitokių produktų "už pėnigų" bet labai žemomis kainomis. Po to kolchozai turėjo jāvais ir kitais pro-

duktais sumokėti Mašinų ir Traktorių Stotims už mašinų, naudojamų žemei apdirbti (savo mašinų kolchozai ilgą laiką neturėjo teisės turėti). Patenkinus valstybę kolchozo vadovybė turėjo paskirti jāvų sėkloms, paskui tam tikrą kiekį jāvų ir kitokių produktų padėti į sandėlius atsargai (karo reikalui), ir dar atidavus dalį į kitokius fondus, kas liko, tas buvo dalinama kolchozininkams, pagal jų įdirbtus darbdienius.

Paprastai kolchozininkams likdavo labai mažai kas pasidalinti. Tik kai kurie pavyzdiniai kolchozai išmokėdavo valstiečiams už darbdienius šiek tiek pakenčiamesnius atlyginimus, o didelė dauguma kolchozų duodavo žemės dirbėjams tik ubagiskus atlyginimus, iš kurių visai negalima buvo išsimaitinti. Komunistų vadovai tą žinojo, bet jie skaitė, kad tai yra geriausias būdas iš valstiečių išgauti kiek galima daugiau prakaito. O kad valstiečiai badu neiš-

mirtų, komunistai leido valstiečių šeimoms turėti po gabalą žemės ir dirbti jį, kaip jie nori. Pirmą buvo leidžiama šeimoms turėti po 1 hektarą, o paskui tas "priedėbinis sklypas" buvo sumažintas iki "60 arų" (šešios dešimtys hektarų) arba maždaug apie pusantro amerikoniško akro. Iš to žemės lopinėlio valstiečiai ir maitinasi, kada kolchozas už darbdienius nieko neduoda arba duoda tik juokingai mažus atlyginimus jāvais maitytais su pėtais.

Kaip ūkininkauti

Kolchozai Sovietijoje yra neva tai gamybiniai kooperatyvai. Bent taip juos komunistai dėl svieto akių vadina. Tikrenybėje tai yra valdžios ir komunistų partijos, per partijos pastatytus pirmininkus, tvarkomi dideli dvarai. Eilinis kolchozo narys dvaro tvarkyme visai neturi balsų, nariai ir kolchozo vadovus "renka" tik taip, kaip jie renka ir visą Maskolijos valdžią—komunistų partija pastato kandidatus, o eilinis pilietis tik "pabalsuoja". Taip yra ir renkant kolchozų gospodarių.

Ir ūkininkavimo tvarka kolchozuose nustato valdžios žmonės, jie pasako ką ir net kada sėti, kaip žemę išdirbti, kiek gyvulių auginti ir t. t.

Stalino laikais kolchozų vadovams buvo įsakyta ūkį vesti pagal žinomo mokslininko Viljamso nurodymus.

Mokslininkas Vasily Robertovič Viljams (gyveno 1863-1939 metais) buvo dirvožemio tyrinėtojas. Jis mokė, kad sėjant pakaitomis jāvų ir pašarines daugiametės žolės, dirva atsigaišina, pašarinės žolės praturtina dirvą organinėmis trąšomis, todėl mainant pasėlius (jāvų ir žolės), žemė bus derlinga, jos struktūra gėra ir jos derlingumas didės. Mokslininkas siūlė laikyti juodus pūdymus, kad dirva būtų dar derlingesnė.

V. Viljams toki ūkininkavimo būdą siūlė drėgnesniems ir šaltėsnėms Rusijos sritims, bet Stalinas susižavėjo Viljamso teorija ir įsakė po visą plačią Rusiją, nuo Centralinės Azijos iki Baltųjų ir nuo Ukrainos iki Baltųjų marių sekti Viljamso mokymą. Viljams mirė 1939 m. aukštai gerbijamas. Jam buvo užkabinti ant kaklo net 3 ordinarai—Lenino, Raudonosios Vėliavos ir Darbo!

Gerai, kad tas mokslininkas, iš Amerikos į Rusiją atsispačiusio anglo Robert Williams sūnus, suspėjo laiku numirti, nes dabar Nikita Chruščiovas ant jo nesigaili visus šūnes karti. Tiesa, V. Viljams buvo komunistas, bet tas jo neišgelbėtu nuo Chruščiovo keršto. Chruščiovas sako, kad Viljams davė Stalinui blogą patarimą, girdi, dabar galima ir reikia geriau ūkininkauti. Pūdymų nereikia. Pašarinių ilgamečių žolių sėjimas yra tik žemės pūstijimas, jų vietoje galima juk sėti jāvų ar žirnių, arba panaudoti žemę Nikitos mąjumiems kukurūzams ar cukriniams runkeliams auginti.

Kodėl ekstensyvus ūkis?

Stalinas savo laikui susižavėjo Viljamso mokslu dėl labai paprastų priežasčių. Ūkininkaujant pagal V. Viljamsą žemės ūkį nereikėjo dėti daug kapitalų, kurie buvo reikalingi pramonei ir

PASIRASO PAŽANGOS SUTARTI

Amerikos valstybės sekretorius Dean Rusk (kairėje) ir Brazilijos užsienio reikalų ministeris San Tiago Dantas pasirašo sutartį, kuria Brazilijos labiausiai atsilikusiomis sritims pagerinti skiriama 276 milijonai dolerių, iš kurių 131 milijoną duoda Amerika, o pati Brazilija skiria 145 milijonus dolerių.

ypač ginklavinėsi pramonei kelti. Dar ir dabar Sovietijos komunistai pirmon galvoti kelia sunkiąją pramonę, gamina raketas, atomines ir vandenilio bombas ir kitokius prašmatnius karo pabūklus, o todėl kapitalų neužtenka žemės ūkiui kelti. Nėra užtenkamai trąšų dirbtuvių, nėra pagaminama užtenkamai visokių žemės ūkio mašinų ir padargų, todėl Viljamso mokslas puikiai pasitarnavo komunistams. 1939 metais komunistų partijos suvažiavimas nutarė, kad visur, po visą plačią sovietų imperiją visi kolchozai ir sovchozai įvestų sėjomainą su žolės ir pūdymų laukais. Taip suvažiavimas nutarė Stalinui įsakius. Partininkų žolių plotai Sovietijoje vis didėjo. 1950 metais žolėmis apsetų laukų visoje Sovietijoje buvo 20 milijonų ir 700 tūkstančių hektarų žemės, o 1953 metais jų jau buvo 28 milijonai ir 700 tūkstančių hektarų, o 1961 metais žolėmis apsetų laukų jau buvo net 36 milijonai hektarų.

Mokslininkų tarpe buvo ir tokių, kurie Viljamso mokymui buvo priešingi ir siūlė kitaip ūkininkauti, bet diktatūra juos greit nutildė. Ūkininkavimas milžinišame krašte "pagal planą" nėra paprastas dalykas. Kolchozams nustatyti iš centro planai yra privalomi. Planas yra įstatymas, jo reikia laikytis. O jeigu jų negalima įvykinti, tai daugelis ūkio vadovų "vykdė planus ant popieriaus", patiekdami neteisingus skaičius. Bet iš popieriuje esamų milų duonos neiškepėsi. Miestuose tai vienur tai kitur vis trūkdavo duonos, trūkdavo mėsos ir kitų produktų. Sukčiavo vietos ūkio vadovai, ta pat darė ir pati diktatūra. Kai Malenkovas buvo vyriausybės prieštaky, tuoj po Stalino galo, jis paskelbė didžiulius laimėjimus žemės ūkyje, bet vėliau visi tie laimėjimai pasirodė tik burbulas ir Chruščiovas vėliau kaltino Malenkovą, kad jis apgaudinėjęs partiją ir visuomenę. . .

Chruščiovo eksperimentai

Pasiekęs valdžios viršūnį, Chruščiovas jau šeštus metus daro visokių bandymų žemės ūkiui kelti. Prasiidėjo jo bandymai nuo pėšimo didžiulių plotų stėvių (pievų) Kazachstane. Altajuje ir Vakarų Sibire. Anie 37 milijonus hektarų juodžemio, kur iki šiol augo puiki žolė, buvo įsakyta išarti ir užsėti kviečiais. Penki metai užsėti kviečiais po kviečių be jokiu tarpinių kultūrų. Griežtomis priemonėmis buvo mobilizuojami šimtai

Kas savaitė

Salan už grotų

Prancūzų kariuomenė pėreitą savaitę Alžyro mieste sugavo buvusį generolą Salan, "slaptosios armijos organizacijos" vadą. Kiek anksčiau de Gaulle policijai pavyko Orano mieste sugauti buvusį generolą Jouhaud, kuris jau nuteistas mirti po giljotina.

"Slaptosios armijos organizacija" Alžerijoje kovoja už išlaikymą to krašto prancūzų rankose. Didžiulė dauguma Alžerijos prancūzų tam organizacijos tikslui pritaria, bet laimėti "slaptosios" armija negali, nes prieš ją kovoja ir prancūzų žandarmėria ir prancūzų armija, o pati Prancūzija po 7 metų Alžerijos "karo" nori šventos ramybės ir už tokią ramybę balsavo balandžio 8 dieną.

"Slaptosios armijos" teroras prieš arabus yra tik kopija arabų teroro prieš prancūzus ir vargu gali turėti pasisekimą. Kai arabai pradėjo maištą prieš prancūzus, jie turėjo saugų užnugarį Tunise ir Maroke, o be to, turėjo visą plačią Alžeriją su jos kalnais ir giriomis, kur galėjo slapstyti. Europiečiai Alžerijoje daugiausia gyvena miestuose, saugaus užnugario jie niekur neturi, todėl jie per ilgesnį ar trumpesnį laiką bus išgautyti. Jie dar niekur nė Alžerijos platybėse nesurado saugios vietos, kur galėtų burtis, organizuotis, ginkluotis. Arabų maištininkai turėjo ne tik saugią vietą Tunise ir Maroke, bet juos rėmė visas arabų pasaulis ginklais, pinigais ir kitokiu būdu, tuo tarpu europiečiai savo ginkluotoms grupėms paramos nė iš kur negali tikėtis, jei prancūzų armija jų nebėrmia.

Neprisklausoma Alžerija?

Alžerijos likimą turės nuspręsti to krašto gyventojai atsiklausimas. Bet ir pa-

ty arabai ir net de Gaulle vyriausybė Paryžiuje skaito, kad Alžerijos gyventojai pasisakys už nepriklausomybę. De Gaulle valdžia net susitarė su maištininkų vyriausybe, kaip bus tvarkomi nepriklausomos Alžerijos santykiai su Prancūzija. Vadina, dar prieš gyventojų atsiklausimą jų nuosprendis jau numatomas iš anksto. Maskva net paskubėjo iš to padaryti išvadą ir pripažino Alžerijos maištininkų vyriausybę Tunise. . .

O kokia bus nepriklausoma Alžerija? Jei žiūrėti į prancūzų ir arabų sukilėlių susitarimą, tai būsimoji Alžerija turėtų būti glaudžioje santykiuose su Prancūzija, bet ar bus?

"Revoliuciją reiks tėti"

Prancūzijos vyriausybė tikisi, kad būsimoji nepriklausoma Alžerija laikysis savo susitarimo su Prancūzija, nors tokiu tikėjimui pagrindo nėra daug. Viskas pareis nuo to, kas pasitvers valdžią nepriklausomaj Alžerijoje, kai ji susiorganizuos į nepriklausomą valstybę.

Skirtumai pažiūrose tarp Alžerijos arabų vadų jau dabar pradeda ryškėti, o kai bus nepriklausoma Alžerija, tada lems tie, kurių rankose bus ginkluota jėga.

Vienas alžyriečių vadų, penkius metus išbuvęs prancūzų kalėjime, Ben Bella, tik išėjęs į laisvę jau pažadėjo 100.000 kareivių karui prieš Izraelį ir kalbėdamas į Alžerijos karius Tunise sakė, jog su nepriklausomybe revoliucija nebus baigta, ji turės būti tęsiama, ypač žemės reforma turės būti vykdoma.

Taip ir turės būti. Kokia tai būtų nepriklausomybė, jei arabai negalėtų atimti žemių iš prancūzų kolonistų, arba jeigu negalėtų ir miestuose nusavinti prancūzų imones ir jas suarabinti? J. D.

APIE KRAUJO SPAUDIMĄ

Dažnai girdime apie "aukštą ar žemą kraujo spaudimą". Kas tai per liga?

Apie tą gana plačiai pasisklidusią ligą rašo daktaras Vl. K. straipsnyje "Apie kraujo spaudimą", kuris įdėtas į Keleivio kalendorių 1962 metams. Iš to puikaus straipsnio, atidžiai jį perskaitę, galima daug ko pėsomokyti. Iš straipsnio suži-

vietuos ligoninės vidutinis gydytojas, nes jo mėnesinis uždarbis siekė nuo 85 iki 100 dolerių. Taip pat ir pradžios mokyklos mokytojas arba pusiau kvalifikuotas darbininkas gaudavo nuo 60 iki 90 dolerių mėnesiui.

Pati didžiausia Amerikos bedarbių pašalpa yra mokama Ohio valstijoje, kur bedarbis savaitėje gauna 42 dolerių, arba mėnesiui 182 dolerių. Gi Sovietų Rusijoje vyresnysis gydytojas ligoninėje uždirba nuo 95 iki 180 dolerių mėnesiui, gė technikai ir kvalifikuoti darbininkai—nuo 80 iki 250 dol. mėnesiui. inžinieriai—nuo 100 iki 300 dolerių mėnesiui.

J. C. \$7.00 -

nome kas pirmas pradėjo matuoti kraujo spaudimą, su kokiais įrankiais ir kaip kraujo spaudimo matavimo būdai buvo pagerinti.

Straipsnyje kalbama ir apie aukštą kraujo spaudimo gydymą, bet, žinoma, iš straipsnio niekas neišmoks tos ligos gydyti, bet jos padės ligą suprasti ir tuo pačiu padės ir gydyti.

Kalendoriuje skaitytojai ras nemažai ir kitokių idomių ir naudingų skaitymų. Verta jį įsigyti, kol dar nėra išparduotas. Kaina 75 centai su prisuntimu.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Grazų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoj už 50 centų.

GAVOME NAUJĄ ZODYNĄ

Lietuviškas angliškas žodynas, paruošė Vilijus Petraitis, 586 puslapiai, kaina

